

Prolog la un... epilog

Concursul s-a încheiat. Trăiască viitoarele concursuri !...

Cercetînd calendarul mişcării teatrale româneşti putem afirma, cu certitudine, că am asistat la cea mai amplă confruntare, pe care a înregistrat-o acesta de-a lungul anilor. 31 de spectacole, susţinînd textele a 13 autori cunoscuţi, trei debutanţi, patru autori aflaţi la începuturile activităţii, patru autori de limbă maghiară, cinci scriitori care abordează acum scrisul teatral, şi un clasic în viaţă : Victor Eftimiu. Deci : 24 de autori dramatici au fost cuprinşi în coordonatele concursului, adică s-a oferit o imagine destul de completă a „Secţiei de dramaturgie” a Uniunii Scriitorilor.

Premiile, distincţiile au fost acordate ; bucuriile şi decepţiile, speranţele împlinite, dezamăgirile au şi început să facă loc amintirilor. Ca în orice concurs, şi la acesta — pînă la apariţia unor calculatoare electronice, născocite de vreun nou Jules Verne — pot fi discutate în contradictoriu rezultatele, premianţii, corijenţii sau repetenţii (a se citi : cei neselectaţi la faza finală).

Primul rezultat favorabil al întrecerii rămîne, fără doar şi poate, interesul stimulator incitat de ea. N-a existat un singur colectiv pe care să nu-l fi pasionat ideea ajungerii la marele „potou”. Şi nu a fost precupeţit nici un efort pentru aceasta. Cei care cunosc lumea scenei, familiarii teatrelor, pot mărturisi fervoarea care a început cu depistarea textelor, cu stimularea autorilor, cu bătălia pentru obţinerea în exclusivitate a unor texte ; ba mai mult chiar, teatrele din provincie au comandat sau au reţinut lucrări

speciale pentru această împrejurare (Iaşi, Timişoara, Arad etc.). Uneori, dorinţa vie de a fi prezente imperios, a făcut ca teatrele să judece, să cîntărească unele texte, doar prin prisma enunţului tematic, pornind de la intenţiile pozitive ale autorului, şi mai puţin de la valorile de expresie artistică ale producţiilor lor. Chiar şi unele comisii zonale s-au lăsat seduse pe acest plan. Rezultatul : unele insatisfacţii în cadrul Concursului, despre care s-a scris şi s-a vorbit... Concursul nu a reuşit să descopere şi să impună un nume nou, dar a recomandat cîţiva scriitori autentici, şi, mai ales, a înfăţişat unele noi şi interesante ipostaze ale unor dramaturgi consacraţi (piesa poliţistă, eseu dramatic, reportajul scenic etc. etc.) Nu se pot trece cu vederea nici „absenţele” unor autori ca Aurel Baranga, personalitate a satirei româneşti, Al. Mirodan, tineri ca Iosif Naghiu etc. Au lipsit şi unele teatre cu un loc şi coordonate precise în grafica noastră teatrală, iar unele s-au prezentat cu spectacole nesemnificative pentru posibilităţile colectivului respectiv. În schimb, am înregistrat cu satisfacţie o ade-vărată ofensivă a provinciei care tînde să înlăture şi pe scenă metafora „locului unde nu s-a întîmplat nimic”. Luminile rampei — şi nu numai ele — ne-au confirmat afirmaţia.

Perioada anterioară concursului a declanşat şi un interesant schimb valoric inter-teatral. Vlad Mugur a lucrat la Craiova, Ionescu-Gion a colaborat cu Teatrul Naţional din Cluj, Florica Mătureanu a compus decoruri pentru Craiova şi Tg. Mureş. Dar exemplele se pot multiplica, vîdînd utilitatea prîmenirii artistice, a schimbului de valori — în cazul cînd el este substanţial, şi nu doar un schimb de colaborări fructuoase doar pentru cel în cauză.

Să mai amintim prezenţele tinere, mai bine sau mai slab folosite, (cu regretul totuşi că şi acest concurs nu a propulsat pe prim-plan

Sedința finală a juriului.

În fotografie : N. Carandino, Dinu Săraru, Adriana Leonescu, Radu, Popescu, Traian Șelmaru, Lucian Giurchescu, Ion Mihăileanu.

cițiva debutanți...) Dincolo de „notele” juriului și premiile C.S.C.A., teatrele — mai ales cele din provincie — au avut posibilitatea să treacă pe sub furcile judecăților de valoare ale criticii de specialitate. Să amintim aici utila rubrică permanentă pe care a susținut-o pentru această perioadă „Scinteia”, cronicile la zi din „Informația”, pagina „Contemporanului”, ca și interesul acordat de Radioteleviziune și revistele din provincie — de la „Familia” și „Tribuna”, la „Cronica” și „Ate-neu”... Factor stimulator, așadar — mai ales pentru teatrele din provincie — bucurându-se de un sprijin substanțial și din partea forurilor locale de resort — Concursul ne-a făcut, sub acest raport, să regretăm cu atât mai mult faptul că interpreții și, în general, realizatorii spectacolelor prezentate nu au putut deveni și spectatori ai celorlalte reprezentații. Colectivele au defilat fugăr prin Capitală, reîntorcându-se cu... propria lor experiență ! E de gândit dacă pe viitor un asemenea concurs nu ar putea da roade, instituit pe alte coordonate, și în această direcție. S-ar fi putut afla, în altă ordine de idei, și unele mijloace mai vii, mai atractive — și de ce nu ? — mai substanțiale, de popularizare a Concursului, astfel ca sfera celor dornici să urmărească spectacolele să depășească specialității, creatorii profesioniști sau candidații la porțile creației.

Desigur că aceste observații nu pot întu-neca în esență cadrul Concursului, semnifi-

cația lui legată adine de evenimentul festiv la care a participat întregul popor român.

În acest sens „parada teatrului românesc”, prilejuită de Concursul din anul acesta, în-vită la consemnarea unui nou capitol de is-toriografie.

P. S.

Printre elementele Concursului, fără falsă modestie, trebuie să amintim că suplimentul — în 3 numere al revistei noastre — a con-stituit nu numai o „pată de culoare”. Faptul că s-a epuizat atât de grabnic ne face să cre-dem că el va poposi, alături de alte docu-mente ale evenimentului, și în vitrinele lui G. Franga.

